

TEMAHÆFTE

FRAVÆR I SKOLEN

– SAMMEN FINDER VI LØSNINGER

SKOLEBESTYRELSENS MULIGHEDER

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

DET ER IKKE LIGE MEGET OM ELEVERNE KOMMER TIL UNDERVISNINGEN ELLER EJ!

Skolebestyrelsen er en del af skolens overordnede ledelse og skal udstikke den retning som skolen skal arbejde mod.

Skolebestyrelsen står med et medansvar for at løfte alle elevers uddannelse og dannelse i grundskoleforløbet.

En vigtig opgave med stor betydning for den enkelte elev og en vigtig samfundsopgave.

Det enkelte barns/unges muligheder for at tage en ungdomsuddannelse grundlægges i folkeskolen, og derfor skal

skolebestyrelsen være med til at sikre, at skolen får alle elever med og at den enkelte elev får udnyttet sit læringspotentiale.

Skolebestyrelsen sætter de temaer på dagsordenen som den finder vigtige, aktuelle og relevante.

Et tema som *kan* være relevant er elevfravær.

Dette materiale er udarbejdet som et værktøj til skolebestyrelsen, som har sat fraværstemaet på dagsordenen.

Skole og Forældre har udarbejdet dette materiale i forbindelse med Ministeriet for Børn og Undervisnings fraværskampagne: "Det er bedst, når alle er her" (2012). Materialet er støttet af Ministeriet.

FRAVÆR I FOLKESKOLEN

Elevfravær er et af skolebestyrelsens tilsynsområder. Derudover har både skoleledelsen og kommunen **regler** de skal følge i forhold til elevfravær.

Fra 2004 har registreringen af elevfravær foregået efter reglerne i Ministeriets Bekendtgørelse om elevfravær og siden 2010 har registreringen foregået *elektronisk* i administrationssystemet. Registreringen er opdelt i følgende tre kategorier:

- › Sygdom eller lignende
- › Ekstraordinært fravær med skolelederens tilladelse
- › Ulovligt fravær

Skolens leder informerer regelmæssigt skolebestyrelsen om skolens fraværstatistik og om, hvordan skolen arbejder for at forebygge og mindske elevfravær.

Fra Ministeriet for Børn og Undervisnings kampagne "**Det er bedst når alle er her**" er udsagnene A, B og C fremkommet i forbindelse med kampagnen om elevfravær:

Fravær i folkeskolen *kan* hænge sammen med:

**A. DET SOCIALE MILJØ I
KLASSEN. KONFLIKTER
MELLEM ELEVER
INDBYRDES ELLER
MELLEM ELEVER OG
LÆRERE.**

**B. FOR STORT FAGLIGT
PRES, ELEVENS
MANGLENDE
MODENHED ELLER
UNDERVISNING, DER
OPLEVES SOM KEDELIG
OG UDEN FAGLIGE
UDFORDRINGER.**

**C. LIGEGYLDIGHED,
MANGLENDE
OPBAKNING FRA
FORÆLDRENE ELLER
HOLDNINGEN, AT
SKOLEN MÅ TILPASSE
SIG FORÆLDRENS
BEHOV.**

Ulovligt fravær kan have mange årsager. De nævnte udsagn A, B og C kan være et signal om, at årsagen til fravær opbygges gennem skoleforløbet og er størst i udskoling.

For at mindske denne udvikling, kan skolebestyrelsen sætte ind tidligt i skoleforløbet med forebyggende indsatser mod fravær.

Skolebestyrelsen kan følge udviklingen og løbende sætte tiltag i gang, som kan være med til at mindske elevfravær på skolen.

SKOLEBESTYRELSENS ARBEJDE MED TEMAET FRAVÆR

1. DAGSORDEN

Skolebestyrelsesformanden sætter punktet på dagsordenen. Punktet er i første omgang et tilsynspunkt og skal bibringe skolebestyrelsen viden om problemets omfang, aktuel indsats på området og evt. forebyggende indsatser.

Skolebestyrelsen kan naturligvis ikke nå i dybden med alle enkeltområder for temaet, da forebyggelsestiltagene er mange.

2. FORBEREDELSE

Skolebestyrelsesformanden overvejer sammen med skolelederen om fx skolens værdigrundlag, antimobbestrategi, seneste undervisningsmiljøvurdering, relevante principper og handleplaner skal udsendes som bilag til dagsordenen.

Skolelederen forbereder en **redegørelse** med status på det registrerede fravær, skolens praksis på området samt orientering om evt. kommunale tiltag. Redegørelsen udsendes inden mødet.

3. SKOLEBESTYRELSESMØDE

Skolelederen gennemgår redegørelsen og skolebestyrelsen drøfter denne.

Med udgangspunkt i de tidligere nævnte udsagn A, B og C følger her idéer til skolebestyrelsens indsatsområder, der på langt sigt kan være med til at mindske elevfravær.

UDSAGN A

A. DET SOCIALE MILJØ I KLASSEN. KONFLIKTER MELLEM ELEVER INDBYRDES ELLER MELLEM ELEVER OG LÆRERE.

Generelt skolebestyrelsesområde:

Skolebestyrelsen fastsætter skolens værdiregelsæt, tilhørende antimobbestrategi og ordensregler. Endvidere arbejder skolebestyrelsen med undervisningsmiljøvurdering og tilhørende handleplaner.

Idéer til skolebestyrelsens arbejde med det sociale miljø på skolen og i klasserne:

- › Skolebestyrelsen overvejer om der generelt er brug for at genopfriske skolens værdier, antimobbestrategi og ordensregler på relevante møder, fx forældremøder, pædagogisk rådsmøder, elevrådsmøder samt i klasserne. Skolens intra og hjemmeside kan også være en formidlingskanal.
- › Skolebestyrelsen kan vælge at nedsætte en arbejdsgruppe af forældre som **trivselsambassadører**, der arbejder med aktiviteter for klassetrin, faser eller hele skolen.
- › Skolebestyrelsen kan opfordre kontaktfarældrene til at udarbejde samværsregler/-aftaler i de enkelte klasser i et samarbejde mellem klassens parter.

Herunder beskrive hvad man gør, hvis nogle bryder reglerne/aftalerne.

- › Skolebestyrelsen kan drøfte, hvordan Ministeriets **bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen** tydeliggøres gennem fastsættelse af principper, herunder hvilke retningslinjer og klageadgange, man som forældre bør bruge såfremt konflikten er mellem en lærer og en elev. Til inspiration kan henvises til materialet: **God orden i skolen**, som er skrevet i et samarbejde mellem skolens parter.
- › Erfaringer viser, at støj og uro, herunder også optrapning af konflikter, kan mindskes, hvis læreren er i klassen, når eleverne kommer. Drøft i skolebestyrelsen hvordan dette kan implementeres fx gennem et princip om "teaterringning".
- › Drøft hvordan man mindsker konflikter uden for klasselokalerne. Spørgsmål, der kan drøftes, er bl.a.:
 - › Hvordan foregår skolens tilsyn med eleverne?
 - › Hvilken rolle kan eleverne selv være med til at løfte?
 - › Drøft i bestyrelsen, hvordan elevrådet med støtte fra voksentilsynet, kan inddrages i etablering af fx elevmæglere, storebror-/storesøsterordninger, legepatruljer m.v.

UDSAGN B

B. FOR STORT FAGLIGT PRES, ELEVENS MANGLENDE MODENHED ELLER UNDERVISNING, DER OPLEVES SOM KEDELIG OG UDEN FAGLIGE UDFORDRINGER.

Generelt skolebestyrelsesområde:

Skolebestyrelsen fører tilsyn med undervisningens kvalitet, herunder om den lever op til **Folkeskoleloven** og rammerne i den kommunale styrelsesvedtægt.

Tilsynet foregår gennem skolens leder og på skolebestyrelsesmøder. Endvidere fastsætter bestyrelsen principper for underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen.

Idéer til skolebestyrelsens arbejde med elevernes læring og undervisning:

- › Skolebestyrelsen kan fastsætte principper for holddeling, elevplaner, skole-hjem-samtaler og vikardækning m.v. jf. Folkeskoleloven og drøfte elevernes udbytte heraf.
- › Forskning viser, at elevernes læring og faglige udbytte hæves,

når der er klare mål for undervisningen. Bestyrelsen drøfter, hvordan lærerne arbejder med klare mål for undervisningen på skolen, og hvordan eleverne inddrages i egen målsætning.

- › Elevernes inddragelse i undervisningens tilrettelæggelse er en del af Folkeskoleloven. Skolebestyrelsen kan få redegjort for, hvordan dette er implementeret på skolen og drøfte hvilke tiltag der fremover kan arbejdes med fx indarbejdelse i værdigrundlaget, principper m.v.
- › Undervisningsdifferentiering er ligeledes en del af Folkeskoleloven. Skolebestyrelsen kan bede om en redegørelse for området af skolelederen, og drøfte hvordan undervisningsdifferentieringen udmøntes i undervisningen.
- › Forskning viser, at elevers koncentration ikke kan fastholdes gennem længere tid. Med dette som udgangspunkt kan skolebestyrelsen drøfte, om fx modulopdelt undervisning er det optimale, eller om en anden form for opdeling kan være hensigtsmæssig.

UDSAGN C

C. LIGEGYLDIGHED, MANGLENDE OPBAKNING FRA FORÆLDRENE ELLER HOLDNINGEN, AT SKOLEN MÅ TILPASSE SIG FORÆLDRENES BEHOV.

Generelt skolebestyrelsesområde:

Skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet mellem hjem og skole.

Idéer til skolebestyrelsens arbejde med forældrenes opbakning til deres barns skolegang:

- › Skolebestyrelsen drøfter, hvordan den kan synliggøre skolens rammer, så alle skolens forældre er opmærksomme på vigtigheden af, at deres barn deltager i undervisningen og hvad barnet mister ved ikke at deltage herunder elevens mødepligt.
- › Skolebestyrelsen kan fastsætte principper for, hvornår og hvordan forældrene inddrages, hvis deres barn ikke møder i skole. Det kan også give en generel tryghed for forældrene

at vide, hvordan og hvornår skolen reagerer, hvis deres barn ikke møder i skole.

- › Skolebestyrelsen drøfter, hvordan der kan gennemføres kurser for forældrene allerede fra barnets skolestart. Disse kurser giver bl.a. forældrene viden om, at de er en vigtig part i samarbejdet om barnets skolegang, og om hvordan voksennetværket om den enkelte klasse styrkes til gavn for børnene gennem hele skoleforløbet.
- › Skolebestyrelsen drøfter, hvordan de kan inddrage kontaktførelserne i arbejdet med fravær og de problemstillinger, der kan føre til fravær. Dette kan fx gøres ved at kontaktførelserne holder et forældre-møde, hvor man bruger spillet "Trivsel på spil". Spillet sætter fokus på nogle af de vanskelige situationer, som kan opstå i skoleforløbet, og sætter refleksioner i gang om, hvordan man skaber gode relationer i skolen, også når problemer skal tackles.

SÅDAN KOMMER VI VIDERE

4. TEMADRØFTELSENS AFSLUTNING

Hvordan prioriterer skolebestyrelsen de områder den finder relevante i forhold til drøftelserne?

Er der akutte problemstillinger, vi som skolebestyrelse skal arbejde med?

De prioriterede temaer sættes ind i skolebestyrelsens årsplan.

I praksis kan skolebestyrelsen nedsætte arbejdsgrupper, der kan arbejde med forslag til principper, kommunikation, herunder brug af skolens hjemmeside og intra, møde med kontaktoforældrene, kurser for forældrene i de forskellige skolefaser m.v.

Arbejdsgrupperne kan sammensættes af relevante partnere: elever, forældre/kontaktoforældre, skolens ledelse, lærere/pædagoger.

Der kan evt. udarbejdes et kommissorium for arbejdet i gruppen med en tidsplan, der afstemmes med skolebestyrelsens årsplan.

HVORDAN
PRIORITERER
SKOLEBESTYRELSEN
DE OMRÅDER DEN
FINDER RELEVANTE
I FORHOLD TIL
DRØFTELSENE?

LINKS TIL INSPIRATION

Dansk Center for Undervisningsmiljø

Sammen mod mobning

Ministeriet for Børn og Undervisning

BEK nr. 773 af 25/06/2010 – Gældende

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

BEK nr. 768 af 05/07/2006 - Gældende

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

BEK nr. 822 af 26/07/2004 - Gældende

Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

BEK nr. 320 af 26/03/2010 - Gældende

Bekendtgørelse om fremme af god orden i skolen

LBK nr. 521 af 27/05/2013 - Gældende

Bekendtgørelse af lov om folkeskolen

Fravær med henvisninger til konkrete tiltag i kommuner:

Kommunernes indsats mod langvarigt fravær i skolen

Fraværskampagne: Det er bedst, når alle er her / Godt du kom

God orden i skolen

Kvalitetsrapporter:

BEK nr. 162 af 22/02/2007 - Gældende

Bekendtgørelse om anvendelse af kvalitetsrapporter og handlingsplaner i kommunalbestyrelsernes arbejde med evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen

Kvalitetsrapporter, Tilsyn med

Skole og Forældre

Dialogspil - Trivsel på spil

Online opslagsbog

Trivselsambassadører

SKOLE OG FORÆLDRE

Skole og Forældre har udarbejdet dette materiale i forbindelse med Ministeriet for Børn og Undervisnings fraværskampagne: "Det er bedst, når alle er her". Materialet er støttet af Ministeriet.

FRAVÆR I SKOLEN

– SAMMEN FINDER VI LØSNINGER

SKOLEBESTYRELSENS MULIGHEDER

Udgivet af:
Skole og Forældre
Kvægtorvsgade 1
1710 København V
telefon 3326 1721
post@skole-foraeldre.dk
www.skole-foraeldre.dk

Landsorganisation for
forældre i folkeskolen

Tekst: Ingelise Andersen,
Skole og Forældre

Redaktion: Lizzi Ege Johansen,
Skole og Forældre

ISBN: 978-87-91147- 66-1

© 2013 Skole og Forældre